

Tulorekisterin käyttäminen varhaiskasvatuksen maksujen määrittelyssä Daisy toiminnanohjausjärjestelmässä

Hyvinvointilautakunta 21.03.2024 § 31

135/12.07.00.00/2024

Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä Liperin kunta on pyytänyt tarjousta Daisyyn liitettävästä tulorekisterin käytön lisäominaisuudesta ja rajapinnasta WhileOnTheMove Oy:ltä. Tulorekisterin käyttö nopeuttaa tulotietojen käsittelyä ja sitä tarvitaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittämisessä tulotietojen todentamista varten.

Lisäominaisuuden hinta koostuu käyttöönottomaksusta ja vuosimaksusta. Lisäominaisuuden käyttöönoton myötä muodostuu rajapinta tulorekisterin ja Daisyn välille. Käyttöönottomaksu lisäominaisuudelle Daisyyn on 880 € (0 % alv). Vuosimaksu tulorekisterin rajapinnan ylläpidosta, päivityksistä ja tuesta on 520 €/vuosi (0 % alv).

Tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaan tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja kunnalle varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa (1503/2016) tarkoitetun asiakasmaksun määrittämistä varten ja varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitetun palvelusetelin arvon määrittämistä varten (25.11.2022/940). Lainsäädäntö siis mahdollistaa kunnan käyttää tulorekisteriä asiakasmaksujen määrittämisessä, mutta se ei ota kantaa siihen, tarvitseeko kunnan pyytää huoltajilta suostumus tulorekisterin käyttöön.

Kuntaliiton suositus on, että kunta pyytäisi huoltajilta suostumuksen tietojen tarkistamiseksi. Henkilökohtaisen suostumuksen pyytäminen huoltajilta on kuitenkin työlästä ja vaikeaa maksujen määrittämisen yhteydessä. Suostumuksen pyytäminen on lisännyt merkittävästi toimistotyötä, mikäli samassa taloudessa asuvat aikuiset perheenjäsenet eivät ole antaneet oma-aloitteisesti henkilökohtaista suostumusta tulojen tarkistamiseksi tulorekisteristä tuloksetilomakkeella. Suostumusprosessiin on kuulunut sekä yhteydenotto perhekunnan molempiin huoltajiin että allekirjoitetun suostumuslomakkeen palauttaminen toimistosihteerille. Yhteydenotosta huolimatta lomake on voitu palauttaa puutteellisena tai se on voinut jäädä kokonaan palauttamatta.

Kuntaliitto perustelee omaa linjaustaan suostumuksen kysymisestä siten, että jos asiakas ei ilmoita perheen tuloja, lain mukaan kunta voi määrätä asiakkaalle enimmäismaksun (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista

1503/2016, 5 §). Kuntaliiton suositus suostumuksen pyytämiseen tulorekisterin käytössä ei ole käytännöllinen eikä perheitä palvelevaa, jos perheen tulotaso on alhaisempi kuin heille tällä perusteella määritetty korkein asiakasmaksu. Käytäntö työllistää merkittävästi enemmän, jos asiakkaat toimittavat tulotietoja korkeimman maksun määräämisen jälkeen, jolloin asiakasmaksupäätöksiä joudutaan korjaamaan takautuvasti sekä laatimaan hyvityslaskuja.

Verottajan ohjeen mukaan perheille tulee viestiä selkeästi siitä, mitä tulotietoja tulorekisteristä saa ja toisaalta, mitä tietoja sen ohella vanhempien tulee edelleen itse toimittaa. Vanhemmilta itseltään tulee aina erikseen varmistaa, ettei heillä ole muita asiakasmaksuun vaikuttavia tuloja tulorekisterissä olevien tulojen lisäksi. Tulorekisterissä olevia tulotietoja voidaan em. seikat huomioiden käyttää varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräämiseen, kun on selvää, että asiakas ei halua suoraan ja oma-aloitteisesti maksaa enimmäismaksun suuruista asiakasmaksua. Jos vanhemmat ilmoittavat haluavansa maksaa enimmäismaksua vastaavan asiakasmaksun, ei kunnalla ole perusteltua tarvetta selvittää tai tarkastaa vanhempien tuloja koskevia tietoja tulorekisteristä. Kunnan omaan harkintaan jää se, miten se vastaavan toiminnallisuuden omaan palveluunsa toteuttaa.

Arjen työn helpottamiseksi kunnassa halutaan linjata, että jatkossa tulorekisteristä voidaan tarkastaa huoltajien tulotiedot automaattisesti ilman erillistä suostumusta. Jos asiakas sitoutuu maksamaan korkeimman varhaiskasvatusmaksun, tulotietoja ei selvitetä tulorekisteristä. Daisyn lomakkeella valinta tapahtuu rastittamalla kohta: ”Sitoudun maksamaan korkeimman varhaiskasvatusmaksun, kunnes toisin ilmoitan. En toimita tulotietoja.”

Vaikutusten arviointi	Tulorekisterin käyttäminen jatkossa ilman huoltajan erillistä suostumusta nopeuttaa ja vähentää merkittävästi toimistosihteerin tulojen selvittämiseen ja asiakasmaksujen määrittämiseen käyttämää aikaa.
Valmistelija	Varhaiskasvatuksen johtaja Tiina Korhonen
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää, että tulorekisterin lisäominaisuus ja rajapinta tilataan tarjouksen mukaisella hinnalla Daisy toiminnanohjausjärjestelmään. Tässä yhteydessä luovutaan erillisen suostumuksen kysymisestä huoltajilta tulorekisteriä käytettäessä varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittämiseen. Huoltajat voivat aina valita sitoutuvansa maksamaan korkeimman varhaiskasvatusmaksun, jolloin perheen ei tarvitse ilmoittaa tulotietojaan eikä niitä silloin myöskään tarkasteta tulorekisteristä.

Huoltajaohjeet asiasta kirjataan kunnan internet-sivuille ja niistä tiedotetaan Daisy-järjestelmän kautta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Toimeenpano

Varhaiskasvatus

Tiedoksi

Kuntalaiset

Lisätietoja

Varhaiskasvatuksen johtaja Tiina Korhonen p. 040 766 0940